

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Diuitiarum pericula & damna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

*Tu vitijs hominum crudelia pabula prabes,
Semina curarum de capite orta tuo.*

Propert. l. 3.
& 7.

II.

Eccli. 11. 33.

Luc. 16. 9.

2. Paralip.
22. 1.

Cant. 2. 13.

S. Chrysoft.
homil. 7. de
pœnit.

S. Asterius
homo. de auaritia.

Et si enim bonus possit esse vsus diuitiarum, tamen valde difficilis est, atque in earum possessione ingens est periculum æternæ damnationis. *Si fueris diues, non eris immunis à delicto.* Diuitiæ diabolo sunt pro visco, pro laqueo; sunt pro ansa omnis peccati; immò ad eò annexa sunt diuitijs peccata, vt ipsæ quoque quodammodo diuitiæ peccata dici possint. Hinc Dominus ait: *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis*, mammonam iniquitatis vocat, non solum, quia sæpe diuitiæ iniquè sunt acquisitæ, sed etiam quia possessæ non rarò sunt causa iniquitatis, vel occasio. Ita olim, *cùm roboratum fuisset regnum Roboam, & confortatum; dereliquit legem Domini, & omnis Israel cum eo.* Neque enim ipse solus Roboam, regni viribus auctis, sed etiam populus cum eo à Domino recessit. Ad eò sæpe plus peccatur in regno valido, quàm afflicto. Quamobrem, Sexto Aurelio teste, Imperator Traianus solebat dicere, *diuitias esse sicut splen*: splene crescente, non bene est homini, sed vix incedere, vix respirare potest; ita crescente pecunia, crescunt morbi animorum; neque in via virtutis sinitur facilè ambulare, qui est copiosus; immò propemodum vix habet facultatem respirandi, aut ad cælum suspirandi; cùm interea animæ pauperum tantò expeditius ad cælum subuolent, quantò sunt minùs onerata: *Surge, propera, amica mea, columba mea*, ait sponsus. Columbam vocat, quia hæc vix habet lienem; vnde perniciousè volat, quemadmodum animæ diuitijs carentes. Diuitiæ etiam vriticæ sunt, citò vrunt; spinæ sunt, facilè pungunt; immò sicut inter, vepres, viperæ, colubri, aliæque bestię virulentæ commorantur, ita inter opes omnis generis venena. *Opes luxuria occasio*, ait S. Chrysoftomus, *malitiæ schola, turpis & defluenti vitæ causa, animæ corruptela, via ad diuersa ferens mala; cursus nullum habens bonum his, qui abutuntur se.* Hinc fures, hinc murorum fossores, domestici transfuga in semetipsis fursi morbum nutrientes. Quid multis? Est in abundantia rerum caducarum scopulus, est fons, & quædam Lerna malorum, est radix omnium vitiorum. *Auaritia omnium radix malorum*, ait S. Asterius, *innumera ex se vitia progignens. Sicuti enim ij, qui aurum in sinu visceribusq; terra scrutantur, auream glebam*

glebam circa principem & proprium generationis locum, cumulatim repositam inueniri narrant, & aliquas inde velut venas, in longum hinc inde produci. Sicut arborum à stipite latè sese explicant ac diffundunt radices: Ad eundem modum imagine non minùs impropria auri & auaritia, multa video germina, multosq; surculos una, eademq; stirpe auaritia coniuñctos. Quæ in genere dicta speciatim pereuremus.

A superbia initium sumamus, vnde initium sumit omne peccatum, quoniam initium omnis peccati est superbia: qui tenuerit eam adimplebitur maledictis, & subuertet eum in finem. Atque proprius diuitiarum vermis est superbia, teste S. Augustino, cui elidendo vt essent pares Philosophi, operam dederunt maximam, vt moderarentur elationem ex affluentia externorum bonorum, diuitiarum scilicet & potentia. Hæc moderatio, Christianis humilitas vocatur, quæ cohibet animum, ne insolescat, cum se homo copiosarum facultatum possessorem, & multis alijs imperitantem conspicatur; simulque efficit, ne ægrè ferat, quòd his destitutus, eo in pretio non sit, apud vulgus, in quo sunt ceteri, qui his rebus abundant. Hinc Philosophum se videri volentem, qui tamen turpe ducebat, quòd patre natus esset inope, his verbis increpat Epicæterus: *Estne turpe tibi, quod ipse non feceris, cuius tu causa non fueris? Quod alia ratione tibi euenit, quemadmodum dolor capitis aut febris? Si parentes tui fuerint inopes, aut alios reliquerint heredes, aut dum viuunt, tenuiter se sustentant, ignominia scilicet inde ad te redundat nulla. Nec pudenda hæc tibi cense. Discere scilicet illud potuisti ex Philosophis. Numquamne audiuisti, turpe id esse, quod sit dignum ignominia? id verò aliud esse nihil, quàm cui sit illudendum? Quisnamne porro est, quem irrides in eo, quia ipse non fecerit? Tunc verò patrem tuum effecisti talem? an in potestate est tua, vt rectius illa se habeant, qua ad ipsum pertinent? Permissumue id tibi est? Quid ergo oportet? Num velle ea quæ in manu tua non sunt? aut sista non consequare, timenda turpitudine & ignominia? Inculcat ex hac radice pullulantem superbiam suam & Seneca*

his verbis. *Vehiculum, inquit, in quod depositus sum, rusticum est. Mula vinere se ambulando testantur; mulio excalceatus, non propter atatem. Vix à me obtineo, vt hoc vehiculum velim videri meum. Dirat adhuc peruersa recti verecundia. Quoties in aliquem comitatum lautiozem incidimus, inuitu erubescio. Quod argumentum est, ista qua*

F 3

probo,

III.

Eccli. 10. 35.
S. Aug. serm. 5. de Dom. & ser. 212. de temp.

Epicæter. apud
Arrian lib. 3.
cap. 26.

Senec. ep. 87.